

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:	Felelős szerkesztő:	Laptulajdonos és kiadó:	Telefonszám: 13.
Egész évre 8 K	OSZESZLY M. VICTOR.	BALKANYI ERNŐ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: B a l k a n y i
Fél évre 4 "			Ernö könyvkereskedésében Alsólendván.
Negyed évre 2 "			
Egyes szám ára 20 fillér.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.		Nyitltér sora 1 korona.

A Nemzethez.

Irta: **Gróf Tisza István**, miniszterelnök.

Olasz szövetségesünk, aki fölött harminc esztendőn át tartottuk oltalmazó karunkat; aki a mi barátságunknak köszönhetette békéjét, haladását, anyagi és szellemi javakban való előmenetelét; aki egész birodalmat szerzett Afrikában, amelyre a mi támogatásunk nélkül még csak álmában sem gondolhatott: orvul támadott meg bennünket éppen akkor, amidőn önként át akartuk neki adni a Monarchiának olaszlakta határszéleit. Elérkezettnek látta a pillanatot, eldobta az álarcot és orgyilkos törével hátba támadta az egész Európának, az olasz nemzetnek szabadságát is fenyegető orosz óriás-sal harcban álló Monarchiát.

De rosszul számított. Tíz hónapi hősiesség küzdelemben megtanultunk a tulerővel szemben megállni, feltartóztattuk, megőröltük, futásra kényszerítettük kemény ellenségünknek milliónyi hadát.

Győztes seregeink nemes haraggal párosult utálattal fordultak az áruló felé, hatványozott elszántságot, ujult erőt szegezve az új ellenség mellé. Lovagias lelkének egész valójában felháborodástól remegve, tette kész elszántságban égve áll az egész nemzet az új harc felé menő katonáink mögött. Mint annyiszor a multban, az új ellenség, az új veszély ujult erővel váltja ki a magyar jellem legdicsőbb tulajdonságait. Visszavonás, kishitűség, csüggedés nem látható sehol, az egész nemzet egy nagy, egységes, tette kész, önfeláldozó elhatározás!

A kormány — amelyet ezekben a nagy időkben állított a nemzet élére az isteni Gondviselés — érzi a felelősség súlyát, a feladat nagyságát, de érzi azt is, hogy egy mindenre képes és mindenre kész nemzetre támaszkodhatik; amelynek egyesíteni, szervezni és küzdelemben vinni kell minden erejét. Ezt várja a nemzet a kormánytól, ezt parancsolja a saját kötelesség-érzete, ezt az egy célt szabad csak ismernie, hogy méltónak bizonyuljon a nemzethez, amely sorsának gondozójává tette, őt.

Ettől a tudattól áthatva fordul a kormány a nemzethez azzal a felhívással, hogy *bocsással rendelkezésére minden téren, az egész vonalon összes erejét s a véráldozat mellett, amelyet olyan pazar hősiességgel ont a Haza oltárára a nemzet, gazdasági téren is adja a Haza szolgálatába erőforrásait.* Mert a

háboru nemcsak vért, de anyagi javakat is kíván. A győzelemnek gazdasági erőfeszítésünk is egyik előfeltétele. Teljes siker és teljes dicsőség csak annak a nemzetnek a homlokát övezheti, amely gazdasági téren is megüti a mértéket.

Ezt az áldozatkészséget, ezt az elszántságot nyilvánította a nemzet a háboru eddigi folyamán. Zugolódás nélkül tűrte a gazdasági bajokat, egymást segítve igyekezett a hadrakeltek munkáját is teljesíteni, fényes tanujelét adta jószívűségének, a felebaráti szeretet áldozatkész munkájának s az első hadikölcsönnek példátlanul álló eredményével bámulbatba ejtette a világot.

Éppen most, kevés nappal az olasz árulás előtt fordult a kormány a második hadikölcsönrel a nemzethez. Az eddigi eredmény a nemzet önbizalmának, gazdasági erejének és áldozatkészségének újabb tanujele. De most az új ellenség, az új veszély láttára újabb, fokozottabb erőfeszítés szüksége mutatkozik. *A kormány június 7-éig meghosszabbította a hadikölcsönnek eredetileg tervezett aláírási határidejét* és a hadikölcsön tömeges jegyzésére hívja fel a nemzetet. A nemzetnek rettenthetetlen elszántságát ezen a téren is be kell bizonyítani.

A hadikölcsönben való részvétel becsületbeli kötelessége mindenkinek, aki a szükséges anyagi eszközökkel rendelkezik! A háboru nagy tökéket hozott forgalomba, pénzzé tette a polgárok millióinak terményekben, állatokban és más árúban fekvő javait. Ennek a pénznek egy részét fektesse mindenki a hadikölcsön értékeibe. Annak fokozott tömeges aláírása nemzeti cselekedet, amely hatványozza a nemzet élet-halál harcában rendelkezésre álló anyagi és erkölcsi erőt!

Lesz még egyszer ünnep a világon...

Háboru van, kegyetlen, irtó harc dul. Megmozdultak a világ népei: véres a vésényük. Az öreg föld nagyot néz: mi készül itten? Az ágyuk bömbölése, puskák ropogása megremegtetik évezredes testét, a fojtó gázok megbizsergetik az érzékét s ő kíváncsian figyel: mi történik a hátán? Testének egyik része különösen dübörög, tompa moraj hangzik le hozzá...

Jó öreg Föld, ne légy kíváncsi, ott magyar gyerekek mennek rohamra és ne haragudj ezért, mert idefenn ez dicsőség. Biztosan így van ez: ott a mi véreink hatalmas lépteitől visszhangzik a föld kérge és az is igaz, hogy ez az út vezet bennün-

ket a dicsőséghez. Voltak békeidőben más utak is, olyanok, melyek mellett viruló virágok álltak, nem pedig vérvörösek; a tudományoknak, művészeteknek kétségkívül szebbek az utjai, voltak is, akik tudtak ezeken az utakon járni, — tagadhatatlan, hogy éltek lángelmék a mi vérünkben is. Hogy ezek a lángelmék miért nem tudták azt elérni, amit a poros, sáros, egyszerű baka elért, azt, hogy a világ megismerjen bennünket: ez lehet a mi hibánk, de lehet másé is. Ha a magunkké, akkor inkább eltarjuk, azzal a szégyenkező szándékkal és nemes felbuzdulással, hogy azt jóvá fogjuk tenni: a jövőben majd értékeljük a tehetségeket s méltóképpen megbecsüljük nagy fiainkat; ha pedig másé, azt ne is mondjuk, fel se említsük, csak igyekezzünk, hogy ne csak a nyers erők összemérésében, hanem a tudományos erők összemérésében is kitünjünk.

Tény az, hogy most a nyers erők összemérése az utunk, mert ez felel meg leginkább a faji szellemünknek. És ha sikerülni fog elérni a célt, akkor ünnepeleltünk igazán és majd akkor egy boldogabb jövő tudatában elzenghetjük a Te Deum-ot.

S ha majd látni fogja a világ, hogy ez a mindenütt csak mellőzött, háttérbe szorított nemzet szinte csodákat művelt; majd ha látja — történelmünket vizsgálva, — hogy nem csak úgy véletlenül jöttek a dicső hőstettek, nagyszerű küzdelmek sorozatai, hanem csodás vitéségünk példát megtalálja ezeréves történelmünknek korábbi fényes lapjain is; ha majd kutatni fogja azt az okot, mely előfodt minket a szeméi elől s ha meg is találja azt a bizonyos fátlyolt, amelyet most lecsaptunk szeméi elől s felfedjük magunkat; majd ha látja, hogy érdemesek vagyunk arra, hogy észrevegyen bennünket: akkor majd — szomoruan bár, de büszkén — felsőhajthatunk, hogy a hősk vére nem folyt hiába, mert elégtételt szerzett nemzetünknek!

Bizony, könnyű lopózik szemünkbe: megsirajtuk véreinket, de hát oly nagy jutalomnak a vér lehet méltó ára. Mert nagy lesz a jutalom, amely ki fog hatni késői unokáinkra is.

Dicső a cél, szép az eszköz, kiszámíthatatlanok a következmények, tehát méltó legyen az ünnep is.

Miből fog ez állni? Fényből, pompából, ragyogó külsőségekből? Nem, nem fog így lenni!

Ha lesznek is ennek az ünnepnek külső kifejezői — már ezt az emberi természet így hozza magával, — de nem a külsőségek lesznek azok, melyek ezt az ünnepet igazi ünneppé teszik.

Az egy nemzetnek, az egész magyar nemzetnek utjogása, öröme, tiszta mámore lesz, de nem az ajkakon, hanem a — szivekben!

A régi jó időkből.

(Amikor még nem volt „kunszt“ megélni.)

IV. Henrik könnyen beszélt, mikor azt akarta, hogy vasárnaponként minden parasztnak csirke rottyogjon a fazekában; könnyen beszélt, mert Párisban élt és nem Alsólendván, mert ha neki is a lendvai piac árai szerint kellett volna igazolódnia, ahol mostanában öt-hat koronát is elkerne a csirke párjában, akkor a jószívű francia király is meggondolta volna, hogy legyen-e jószívű? De nemcsak a csirke drága, a tojás is az: négyet adnak két hatosért. A hus is drága, a kenyér is, minden. De mégis kár panaszkodni. A drágasággal ugyanis körülbelül úgy vagyunk, mint az egyszeri ember a piaci léggel: egyet — amelyik legszemtelenebb volt — agyonütött és annak az egynek száz jött a temetésére. A mászörös felemelő a hus árát? Nosza a háziur is felemelő a házért, mert drágább a megélhetése, már mint a háziur megélhetése. A pék felemelő a kenyér árát, mert drága a liszt. És felemelnek mindent és az ár megy, megy fölfelé, mint borban a gyöngy s bár ezt egyáltalán nem teszi jól: az az ár, amelyik egyszer már fent van, többé le nem száll.

Hogy a hus, meg a kenyér árát felemelik, azt még megértjük. Háboru van, a paraszt drágán adja az állatot, meg a lisztnak valót is. De mit akarnak például a tojástól? A tojásnak igazán nem árt, hogy béke van-e, avagy háboru. A kakas elvégzi a maga természetes kötelességét most is s a tyukot igazán nem lehet egy kalap alá fogni a magyar anyákkal, akikről már Deák Ferenc megmondta, hogy egy esztendőben csak egyszer szünek.

De hát ki tehet róla? Ezekben a szomorú időkben igazán nem csoda, ha az ember visszairja azokat a „rég jó időköt“, amikor sokkal olcsóbban éltek az emberek és sokkal több húst ettek. Persze, a régiék könnyen beszélték. A vármegye közgyűlése az 1658. évi LXXI. tc. alapján minden esztendőben megszabta az árakat és nem volt drágaság. A megyei levéltárban nemrég k-zünkbe került egy ilyen árszabás, melyet 1812. december hó 12-én alapított meg a vármegye generális kongregációja. A vendéglői ételek árát például a következőképpen szabja meg az érdekes szabályzat LXVII. fejezete:

1. Egyes adag leves 2 krajcár.
2. Egy adag marhahús hozzávalóval 6 kr.
3. Egy adag főzelék 7 kr.
4. Becsinált 10 kr.
5. Tészta 10 kr.
6. Marha- vagy vesepecsenye 6 kr.
7. Sertéshús 10 kr.
8. Csirkepecsenye 10 kr.
9. Liba-, vagy kacsapecsenye 15 kr.
10. Pulykapecsenye 15 kr.
11. Sült hal 15 kr.

(Megjegyzés. Minden egyes terítékhez salátát is tartozik adni a vendéglős.)

12. Ha több személyből álló társaság eszik, három tál étel ára 12 kr.

13. Ha a három tál étel közt pecsenye is szerepel, akkor minden személy fizet 20 kr.-t.

14. Hat tál ételért, melybe a bor s kenyér nincs bele számítva, minden személy fizet 36 kr.-t.

(Megjegyzés. A kenyeret, vagy zsemlet a vendéglős, vagy szállodás abban az árban tartozik felszámítani a vendégnek, mely árban maga vette a péktől.)

103 esztendővel ezelőtt ilyenek voltak a vendéglői árak. Próbáljon valaki ma hat krajcárért egy adag vesepecsenyét kérni! Hiszen ma egy kiló vesepecsenye négy korona. Pedig az árszabás árai 1812-ben nagyon drágák lehettek. Ugyanis ezt az árszabást közvetlenül a devalváció után állította össze a vármegye, amikor a pénz értéke a névérték egyötödére szállott le. Szint forintnak csak 20 forint lett az értéke, husz forintnak csak 4 forint.

A régi „olcsó világban“ így éltek dédapáink, akik ugyancsak nagyot néznének, ha a mostani árszabás szerint akarnának egyszer jóllakni.

A hadikölcsön aláírási határidejét a kormány június 7-éig meghosszabbította! Teljesítse addig mindenki kötelességét!

Szibériáról.

Anyák, feleségek, testvérek, nektek írom ezt az írásmat. Nektek, akik közül oly sokan gondolnak most aggodó szívvvel, fájdalmas gondolatokkal Szibériára, ahol valaki van, aki nagyon kedves, talán legrágább sziveteknek. Levelet onnan csak nagyritkán kaptok, a levelelen írni alig is lehet, a fantázia tehát remeket lát s az örök tél, a nyomor, az ölbányák földjének képzeli Szibériát.

Moszkvától Charbinig beutaztam Szibériát, voltam mindenütt, ahol most foglaltatörök vannak a szibériai vasut mentén; hádd vigasztalom meg hát az aggodókat.

Szibériába — ha csak az ázsiai részt vesz-zsük, ahol a foglaltatörök vannak — Európa egy és negyedszer belefér. Az Uraltól a Csendes Ocean északi öbleig, az Ochotski öböl, ahol Sachalin szigete van, s déltől északra Mongolia határától az Északi Jegestengerig terjed Szibéria. Óriási, végtelen világ. Éghajlata tehát rendkívül különböző. Északon — igaz — hideg és kietlen, de ott, ahol a szibériai vasut smpárja fut, ahol a foglaltatörök vannak, olyan mint a mérsékelt égöv alatt, mint akár minálunk.

A szibériai vasut vonala csaknem egy földrajzi magasságban fut a mi hazánkkal. Moszkvától Samaráig kissé észak felé, de Ázsiában, a foglaltatörök mellett, inkább délre.

Az éghajlat ridegségétől, a rettenetes „szibériai“ hidegtől ne féltsé hat senki a kedveseit. Szibériának abban a részében, amely bennünket érdekel, szintén tavasz van most, a nagy síkságon langyos szellők kóborolnak s nyílnak a virágok. Óriási mezőségek, pompás lomberdők, amerre csak néz a szem, a kis állomásokon, a kertekben a saxifraga crassifolia sötétrozaszin virágai fürtös csomókban; medjankának hívja az orosz; a mezőkön, az erdőkben pedig minden csöpp tisztást belep a rózsaszin bilobium augustifolium. Gazdag és termékeny vidék. Hogy ezt nem vigasztaláskeppen találtam ki, idézнем kell a sorokat, melyeket 1910-ben írtam Szibériáról:

— Ot nap alatt egyetlen pillanatt se tudtam betelni Szibéria szépségeivel és képeletemmel folyton a jövendő termékeny képe járt...

Ugyanazokat a városokat jártam be, azon az uton haladtam végig, ahol most az osztrák-magyar foglaltatörök vannak. Tse jabiszk, Kurgan, Petri-pawlowszk, Omsk, Ob, Tagja, Tomsk, Krasnojarsk, Kansk, Irkuck, Verchnij, Udzenszk, Bajkal, Csita, Karimskaja, Ufa stb...

A szibériai városok... A vonat megáll valahol. Az állomás körül épült, hatalmas, — a város csupa faház, csak a kaszárnyák és a kormányzósági épületek vörös téglából rakottak. A vasuti személyzet katonai fegyverem alatt áll, a postakocsikban mindig fegyveres katonák is utaznak. Az utak

nincsenek kikövezve; még Irkuckban sem. A kózákok lovakait a kerítésekhez kötik, a házak előtt vaskerítések vannak erre a célra a földre erősítve. Sok kert, igen sok virág. Mindenütt kitünő, ázsiai kényelmű fürdők. A hotellek eléggé kényelmesek és tiszták. Az élelmiszer olcsó és van bőven. Az állomások közelében nyílt piac, ahol sült csirke, gyümölcsöt, süteményt árulnak. Igen izletes. Meg viz mindenütt bőven; kell a folytonos teázáshoz. Akármilyen korcsmába megy az ember, egy köpekrét kap már jöcskán forró vizet.

A városok lakóinak száma hét és harmincezer közt váltakozik. Talán az egyetlen Irkucknak van hatvan ezer lakosa. Mindenütt igen nagy katonai helyőrség és barakk-tábor. Levelekből tudom, hogy a foglaltatörök a barakkokban laknak; a tiszték hotelekben is lakhatnak. Szibériai foglaltatörök alatt nem kell azt érteni, hogy rabok. Még az orosz politikai száműzöttek is szabadon járnak, de egy bizonyos körzetből nem szabad el-tavozniok. Elszökní alig lehet, mert hova menjen a végtelen síkságon? Menekülésre nincs remény.

A falvak a mi falvainkhoz hasonlatosak, egyetlen hosszú utca, nádfedezes házak. Sok helyütt gémes kut.

A lakosság... Csak a hivatalnokai elem orosz; moszkovita. A népesség törzse a középzásiai törzsek óriási keveredése. Cseremisztől, oszjtáktól tatár, burjátig minden. Mongolok. Igen jólelkű és barátságos nép. A burjátok még nomádok, a lankás dombok közt laknak; ijjas vadászokat is láttam közöttük. Lovas népek, nagy tevenyájak vannak.

Az orosz parasztság betelepített népség. Kivándorlás utján keült Oroszországból Szibériába. Földműves. Sok helyen van bányaművelés is; ott természetesen az iparos elem dominál. Csaknem mindenütt akad egy-két vezető hivatalnok, akit tud nemélti. Szibériában egyáltalában a német nyelv hasznosabb, mint a francia.

Minden kis fészekben hivatalból van orosz templom, minden állomáson oltár; de Szibéria lakossága nagyrészt mohamedán. Csita, Ufa — ahol szintén vannak magyar foglaltatörök — nagy mohamedán bucsjáróhelyek; a tatárság főpapjai laknak ott.

A Bajkál-vidéktől kezdve, Irkuckon túl már, sok kínai is van. Japán leányokat is látni már. Pincérnök. A lakosság általában véve igen barátságos.

A hadifogságnak sok nyomorúsága és bánata van. Da Szibéria nem az a rettenetes hely, aminek nálunk képzelik. Természeti szépségei vannak, és a hadifogoly-zóna éghajlata körülbelül meg-egyeznek a mi éghajlatunkkal. Ne okozunk ma-gunknak hát fájdalmakat dolgokkal, amelyek nincsenek. Mindenki járjon türelemmel és bizalommal.

Pásztor Árpád.

Alexis levele Alexandrához.

...Havas éjjel. Hortyog a tábor. Csillagfény reszket távol-távol. Csillag fénye, vagy tán vár-ablak? Odaát mindig ébren vannak. ...Domb mögött, kereszt hátterébe Vörösen bujik a hold képe; Vörösen, mint az urak arca, Kik most gyúlnak tivornya harcra.

Vörös kastélynak minden terme Mint hogyha Szentpétervárt lenne: Pucér dámkák, francia dámkák A kánkánt ott reggelig járják. Perzsel a hőség... lent az ingek... A francia így segít minket. Mi a hóban sírvermet ásunk S bent dorbézol a kancsukásunk.

...Alexandra, búz feleségem, Kit nem csókoltam réges-régen, Mert elrabolt a cár parancsa — Figyelj szavamra Alexandra: A kis fiunkat, édes lelkem, Csókold meg holnap is helyettem.

De csókod most forróbban kapja, Mert holnap nem lesz néki apja. Holnap már nem lesz csak az anyja, Mert rohanom kell uj rohamra — Így rendelik, míg én sírt ások, Ott bent a részeg kancsukások.

...Alexandra, búz feleségem, Kit nem látok már csak az égben, Reggelig itt még — édes lelkem — Holt bajtársakat kell tetemetem. Bent foly a bor és szól a banda, De reggel, reggel, Alexandra, Elő a fegyvert és az ástó — S dolgoznak majd a kancsukások.

...Alexandra, hű feleségem, Várok reátok fent az égben. Ó búz szerelmünk búz porontya — Takard be az utolsó rongyba, Mit meghagyott még cár-atyuska S ugy menjetek a boldog utra:

Amerre zúg a Dnyeszter habja, Merüljetek egy léken abba; Halál hulláma lágyan ringat — Ötled át jól a kis fiunkat.

Ötled át jól... S ne feledd engem: Hát ő is, ő is így szenvedjen, Mint elátkozott szolga-ajda; Merüljetek a jeges habba!

Ha pokol is — orosz menyecsze, Az embert ott nem ostromozzák, Ott találkoznak, édes lelkem...

Reggelre én már el is mentem...

Gyóni Géza.

A fertőző betegségekről.

— Dr. Brünner József előadása. —

Szépszámu, nagyobbrészt intelligens közönség előtt tartotta meg vasárnap délután a kath. népiskola helyiségében tanulásos előadását dr. Brünner József helybeli községi orvos. — Dr. Brünner a most legidősebb és legfontosabb kérdésekről, a fertőző betegségekről és az azok elleni védekezésről beszélt, meggyőző érvekkel mutatva ki, hogy a gondatlanság és nemtörődömség mily óriási veszedelmet hozhat reánk, míg a higiénikus élet és az okszerű óvatosság könnyen győzedelmeskednek a rém felett.

Beszélt a legveszedelmebb ragályos betegségeket, a kolera, a vérhas, a himlő, a „fekete halál” multjáról, történetéről. Kimutatta, hogy ezek a betegségek egyidősek az emberiséggel. A „fekete halál”-ról megemlékezik a Szentírás ép úgy, mint a legrégibb feljegyzés. Az emberek már akkor is elkülönítéssel védekeztek a fertőző betegségek ellen, dacára, hogy még sem e betegségek természetrajzát, sem azok előidézőjét és terjesztőit: a bacillusokat nem ismerték.

Csak a mult században fedezték fel, hogy a fertőző betegségek tulajdonképpen bacillusok, ezek a rettenetes gyorsasággal szaporodó láthatatlan gombácskák utján terjednek, a melyek részint a belekben, részint a véredényekben ütik fel tanyájukat. Csak nagysokára kezdtek ottállal kísérletezni. Kezdetben akként oltották, hogy egy himlőbeteg ember vésrővét beledörzsölték az egészséges ember oltásába, amittől az egészséges ember egy gyenge lefolyásu himlőt kapott, de aztán hosszú ideig nem kapta meg a himlőt. Később azonban tehének vésrővéjével kezdtek oltani s oltanak ma is, mert rájöttek, hogy jobb az emberi vésrővönél. Sokan azzal a kérréssel fordulnak az orvoshoz, hogy oltsa be őket „minden betegség ellen.” Ilyen oltás nem létezik. A himlő elleni oltás csak himlő, a kolera elleni oltás csak kolera ellen biztosít.

Magyarországon ez idő szerint — szerencsére — nincs semmiféle járvány, de félo, hogy a háború után hazatérő katonák széthurcolják a harcateren itt-ott előforduló ragályos betegségeket. Mert az, aki pl. kolerában, vérhasban stb. megbetegedett, még hónapokkal a felgyógyulása után is fertőzhet az ürülékével stb. Vannak aztán ugynevezett bacillushordozók, akikben benn van a bacillus, de nem „fog” rajtuk a betegség. Ezek maguk sem tudják, hogy órájuk bacillusok ragadtak, nem voltak betegek, nem is éreznek semmit és mégis fertőznek hónapokon át a jelenlétükkel, a kézfogásukkal, az ürülékükkel, a tapintásukkal stb. anélkül, hogy akár ők, akár a hozzátartozók arról tudnának. Ezek a bacillushordozók — kik szabadon járnak-kelnek, kezét fognak velünk, megfogják az evő- és ivóeszközöinket, ételünket — veszedelmebb terjesztői a ragályosnak, mint a tényleges betegek.

A hadvezetőség a harcateren megtett és megteszt mindent, hogy fertőző betegségeket ne forduljanak elő. Megteszi majd ezt az intézkedést háború végén is, amikor dicső katonáink hazatérnek. De képtelenség, hogy minden egyes ember hónapokig megfigyelésben tarthassanak. Ezért félo, hogy a ragályos betegségek a meggyógyult betegek és a bacillushordozók révén el fognak terjedni. Ennek meggátálása az ithopiak kötelessége. Meg kell tennünk mindent, ami megóv bennünket a veszedelmektől. A fertőző betegségeknek három legnagyobb ellenségük van: víz, tűz és levegő. Ezzel a hárommal lehet legeredményesebben harcolni ellenük. A vízzel eltávolíthatjuk magunktól a bacillust, a tüzrel (forróság) elpusztíthatjuk, a levegővel (napfényel) megakadályozhatjuk a szaporodását.

Végül az előadó intette a halgatóságot, hogy higiénikusan és okszerűen kell élni. Tartasuk tisztán minden holminkat, lakásunkat, házunk környékét, éljünk mértékletesen, ne együnk nyers gyümölcsöt, ami élelmiszert csak lehet, élvezés előtt főzzük meg és — azt különösen hangsúlyozta dr. Brünner — napjában többször, de evés előtt mindig mossuk meg a kezünket, mert a bacillusok legtöbbször a kézzel jutnak a szájba.

Az előadást a közönség mindvégig feszült érdeklődéssel hallgatta s végül hangos ovációban részesítette az előadót, aki olyan dolgokkal ismerette meg, amiknek mindenki nagy hasznát veszi. — Dr. Brünner szerdán délelőtt a polgáristáknak tartott hasonló irányu okos előadást.

HIREK.

Amit Itália produkált,

oly becstelenség, megbélyegzésre méltó perfidia még nem fordult elő, amióta a világ fennáll. Tíz hónap óta, amióta életre és halálra való harcunkat vivjuk, próbáltuk visszatartani az orgyilkos tört, amely olyan könnyen röpi ki a bujkáló bravók övéből, amikor valakit alattomban, hátulról kell megtámadni egy sötét és világtalan éjszakán. Tíz hónapon át fojtottuk magunkba a fel-lázadt haragot, amely soha méltóbb és igazságosabb nem volt, mint most, amikor a perfid és becstelen barátokra kell lecsujtani. A Verresek meg a Catilinák, akiket az ókor legnagyobb elméi bélyegeztek meg, szégyenkezve vonulhatnak félre, Jugartha kifakadása, aki midőn elhagyta Rómát, azt mondta: „Oh te megvesztethető város, magadat is eladnád, ha vevőd akadna” — teljesedésbe ment, Róma eladta magát tényleg. Harminc éven át segítettük őket és állottunk őrt mellettük s ez alatt meghunyászkodtak és játszóttak a barátot, mert egész arccal néztünk szembe velük. Most aztán, mikor ellenség viacsorgat ránk minden oldalról és ránk jött az egész világ: egyszerre feltámadt bennük a bravók, az orgyilkosok, a megfizetett condottierek vére és megvillogtatják a tört, amelyet a hátunkba akarnak döfni. Nem mi akartuk a harcot, kérték: mi adtuk; többet kívántak: mi a legtöbbet akartuk ajándékozni nekik. De Róma utcáin egy megvadult tömeg a háborúért üvöltött, a vértünk, az életünk kell nekik, — hát legyen. A kezünk mocskosok és a lelkiismeretünk fehér, a kardunknak három éle van és az öklünk kemény, mint a pörly. Ők akarták, — hát legyen háború. A becsületes ember biztos fölnyelével megyünk neki ennek a harcnak, fölemelt fövel és fölemelt sisakkal, vértünk a becsület Lohengrin köpönyege, amelyről le fog pattanni az alaváló tör és a szöszgök bectelen fegyvere.

Junius 7-ég jegyezzen mindenki hadikölcsönt! Nemzetünk sorsa és jövője függ a hadikölcsön sikerétől!

— **A megyéspüspök járásunkban.** Gróf Mikes János szombathelyi megyéspüspök, dr. Rogács Ferenc püspöki titkár kíséretében mult szerdán látogatást tett Belatincon gróf Zichy Ágost v. b. t. l., nagybirtokosnál. A megyéspüspök utközben Muraszombatban a plébánián is látogatást tett.

— **Egyházi hír.** Kúhár István belatinai plébános-helyettes kedden fényes sikerrel tette le a plébánosi vizsgát.

— **Katonai előléptetés.** A király L akaty Vilmos tart. tüzérhadnagyot, Oriás János alsó-lendvai magánzó vejét, főhadnagya léptette elő.

— **Orosz fogásból.** Hoffmann Aladár tart. hadnagy, volt alsó-lendvai állatorvos is benn volt a przemysli védőseregben. A héten több kártyát kapott tőle egy helybeli urileány, Szántó Steffie kisasszony, melyet orosz fogásból írt Hoffmann május elejei kelettel. Azt írja, hogy a kazáni kormányzósgat Tejtusi nevű városában van internálva. Három nagy szobában 27-en laknak kollegák, kik a háboruban is együtt voltak. Az elátásuk jó s havonta 50 rubel gázsiit kapnak. A város meglehetősen nagy, tízezer lakosa van, a vidék gyönyörű. A folyók elég kedélyesen élenek, naponta kétszer a Volga partján sétálnak.

Kovács Károly alsómaráci fiatalember, tartalékos vartüzér, néhai Kovács Ferenc alsómaráci vendégfogó fia szintén foglyul esett Przemyslben. A napokban táviratozott édesanyjának Skobolew-ból, hogy jól van és egészséges.

— **Meghosszabbították a hadikölcsön aláírási határidejét.** Tekintettel a második hadikölcsönre különösen a kisebb közönség részéről történő tömeges jegyzésekre, a pénzügyi kormány elhatározta, hogy a hadikölcsön aláírási időtartamát *f. évi junius 7-ég meghosszabbítja.* A május 27 ike és junius 7-ike közt történt aláírásoknál az aláírási ár — ha az aláírásakor az egész aláírt összeg befizetettik — az öt és fél százalékos járadékkötvények minden száz korona névértékért 91 korona, a hat százalékosnál 97 korona 70 fillér; részfizetési kedvezmény igénybevétele esetén az öt és fél százalékosnál 91 korona 20 fillér, a hat százalékosnál 98 korona. A meghosszabbított jegyzési határidő alatti jegyzések ára tehát 20 fillérrel drágább, mint a május 26-áig jegyzett hadikölcsöné. Ez a husz fillér tudniillik a kamatdifferenciálódás egyenlő, mely a 12 nappal később lefizetett összegek után az aláíróknak jut. A feltételek különben ugyanazok, mint a május 12-től 26-áig történt aláírásoknál.

— **Kitüntetés a vitézségért.** Baller Ferenc tartalékos zászlóst, Baller János alsó-lendvai polgárfiát, Öfelsége a harcateren tanúsított vitéz magatartásáért az ezüst vitézségi éremmel tüntette ki s egyuttal hadnagya léptette elő.

— **Az uszoda fürdő-díjszámba.** A fürdő-részvénytársaság által épített és fenntartott uszoda használati díjait az idei szezonra a következőképp állapította meg a társaság: Egyszeri fürdésre szóló fürdőjegy kabinhasználattal 20 fillér; gyermek- és diákjegy 10 fillér; havi jegy egy személyre 3 kor., gyermek- és diákjegy 1 kor. 50 fillér; idényjegy egy személyre 6 kor., 2 családtagnak 10 korona, 3 családtagnak 12 kor., 4 vagy több családtagnak 15 korona; fürdőruha kölcsöndíja 20 fillér; fürdőruha megörzés és gondozás díja az egész idényre 2 kor., egy hónapra 1 korona. (A fürdőruha megörzési díja előre fizetendő.) Mint látivaló, az uszoda használati díja lényegesen olcsóbb a tavalyinál; a társaság figyelembe vette, hogy a fürdőt a szegényebb néposztály is igénybe vehesse és azért a legminimálisra szabta az árakat. Fürdőjegyeket Balkányi Ernő könyvkereskedésében, Toplak János vegyeskereskedésében és a fürdőpénztárnál lehet váltani.

— **Az alsó-lendvai hadikölcsön-jegyzés.** Mint egy más helyen közöljük, a kormány a hadikölcsön jegyzési határidejét junius 7-ég meghosszabbította. Ez a második hadikölcsön még az esőnél is jobban sikerült s éppen a nagy érdeklődés tette szükségessé a terminus meghosszabbítását. Az eredeti jegyzési határidőig, május 26-áig történt jegyzések összege Alsó-lendván is felülmuta az első hadikölcsönnél jegyzett összeget s ami szintén említést érdemel: az összeg kétharmadát falusiak jegyezték. Május 26-én a jegyzések állása a következő volt: Az alsó-lendvai Takarékpénztárnál jegyeztek 450,000 koronát (az első hadikölcsönből 370,000 kor.-t), melyből a takarékpénztár jegyzése 80,000 korona a tavalyi 70,000-rel szemben. Az Alsó-lendvai Vidéki Takarékpénztárnál jegyzett összeg 41,300 korona, melyből 20,000 korona a takarékpénztár jegyzése. — Örömmel látjuk ebből az eredményből, hogy járásunk népe felismerte az ügy fontosságát s a kormány szózata napvilágra hozta a ládafia tartalmát is. Reméljük, hogy a meghosszabbított határidő folyamán még ez az összeg is szépen emelkedni fog.

— **Hadikölcsön-jegyzés.** Esterházy Miklós herceg, az alsó-lendvai hitbizományi javak tulajdonosa, a második hadikölcsönből másfél millió koronát jegyzett.

— **Lapunk telefonját** ismét bekapcsoltattuk az interurbán forgalomba. Az olasz háború szükségessé teszi, hogy ez a modern érintkezési eszköz megint rendelkezésünkre álljon, hogy vidéki és fővárosi összeköttetéseink révén minél gyorsabban és intenzívebben elgélthessük ki a hír-éhes közönség igényeit. — Telefonszámunk továbbra is a 13-as szám marad.

— „Lengyel mezőkön, tábornok mellett.” Gyóni Géza, a przemysli hős poéta gyönyörű költeményeit kötetbe gyűjtve kiadta a Hadsegélyző Hivatal. A csinos könyv ára 1 korona; a tiszta jövedelem jötekonny célra fordíthatik. — Kapható Balkányi Ernő könyvkereskedésében.

— **Magyar Nők Korona-Alapja.** A honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala vitéz katonáink özvegyei és árvai érdekében a háború kitörése óta folytatott humanitárius munkájában aktív munkatársul kívánja bevonni a magyar női társadalmat. Az eddigi gyűjtés eredményeitől teljesen függetlenül, az özvegyek és árvak életbevágóan fontos érdekeinek felkarolására „Magyar Nők Korona-Alapja” néven akcióit indít, mely méltó kifejezése leendő a magyar asszonyok és a magyar leányok példátlan nagylelkűségének, igaz hazafiságának. Az akció országos jellegű, nem maradhat ki abból egyetlen magyar asszony, egyetlen magyar leány sem. A „Magyar Nők Korona-Alapjának” tagjává válik mindenki, aki legalább I (egy) korona adománnyal járul az alaphoz. Akik az alaphoz hozzájárulnak, művészi emlékszelvények kapnak. Hogy a nemes mozgalom minél szélesebb körben elterjedjen, Budapestben egy nagyválasztmány alakult, de már a legközelebbi időben az ország minden városában és községében megalkalmak a helyi bizottságok, programjukba véve a koronás emlékszelvények árusítását. Az emlékszelvény-füzetekért (á 20 kor.), vagy az egyes szelvényekért (á 1 kor.) a Hadsegélyző Hivatalhoz (Budapest, Képviselőház) kell fordulni.

— **Olasz internáltak.** Mintegy 450 triestvidéki olaszajku osztrák egyén, többnyire nő és gyermek, érkezett szerdán este városunkba. Innen másnap délután Szentgyörgyölygre továbbították őket s ott nyertek elhelyezést, mert az eddigi lakóhelyükön az olasz háboru tartama alatt nem volna az életük elegendé biztonságban.

— **A magyar katoná.** József főherceg, hadtestparancsnok az Esti Újság harctéri tudósítója előtt a következőket jelentette ki a napokban:

— Adja tudtára a közönségnek, hogy soha több okunk nem volt a bizalomra, mint most, mert soha ilyen nagyszerűen nem álltunk. A diadalok kivívásában mindenütt magyar csapatok harcoltak elől, ők a világ legjobb katonái. Szeretem őket, vigyázok rájuk.

— **A déli vasut hadimentrendje.** A szombat és vasárnap közötti éjféltől kezdve a Déli vasut budapest—nagykanizsa—prágerhoi vonalán hadimentrend lépett életbe. Ennek folytán a jelzett irányban újból csak hatósági igazolvánnyal lehet utazni, ugy mint az a háború első heteiben minden vonalon volt. Budapest s Prágerhof között a hadimentrend tartama alatt ezentul napjában oda és vissza csak négy olyan vonat közlekedik, melyen polgári személyek is utazhatnak. A Déli vasut új hadimentrendje a következő:

Nagykanizsa—Prágerhof között: A 208. számú postavonat (I, II. és III. osztály) indul Nagykanizsáról délután 5 óra 19 perckor. Csáktornyára érkezik este 8-16 kor, onnét tovább indul 8-28 kor és Prágerhofba érkezik éjjel 12-6 kor. A 208. számú élelmezési vonat (csak III. oszt.) indul Nagykanizsáról éjjel 11 óra 16 p-kor, Csáktornyára érkezik 2-16 kor és Prágerhofba reggel 6 óra 6 perckor.

Visszafelé: A 235. számú postavonat (I—III. oszt.) indul Prágerhofból este 8 óra 51 perckor, Csáktornyára érkezik éjjeli 12 óra 3 perckor s Nagykanizsára reggel 3 óra 16 perckor. A 211. sz. élelmezési vonat (csak III. oszt.) Prágerhofból reggel 6-27 kor indul, Csáktornyára érkezik 9-39 kor s Nagykanizsára délbén 12 óra 52 perckor.

— **Az olasz háboru térképe** gyönyörű kiállításban megjelent a Földrajzi Intézet kiadásában. Az egész ország feszült érdeklődése és figyelve most az Appenin félsziget felé irányul, s így igazán nélkülözhetetlen ez a térkép, mely tiszta, kifűnő kidolgozásban tárja szemünk elé azon területeket, melyeket „hű” szövetségesünk ki akart tőlünk erőszakolni. A hegy- és vízrajzzal s az összes erődítésekkel ellátott térkép darabonként 1 koronáért kapható a Magyar Földrajzi Intézet R.-T.-nél (Budapest, V. Újpesti rakpart 2.) és B a k i n y i Ernő könyvkereskedésében Alsó-lelendván.

— **Felmentett férjgyilkos asszony.** Megírtuk mi is azt a szörnyű drámát, amely április 3-án Bocföldön lejátódott. Vízsi Józsefné családi perpatvar közben fejszével agyonverte az urát, aki vele folyton brutálisan, durván bánt. Vízsiné gyűt a mult héten tárgyalta a zalaegerszegi kir. törvényszék esküdtbírósa, amely Vízsinét — dr. Weisz Endre ügyvéd nagyhatalmú védőbeszéde után — felmentette. Az ítélet jogerős.

Levelek.

A harctérről.

Ne aggódjék Édes! Semmi bajom nincsen, Örökösök felettem a jószágok lsten. És csak emlékezek, amire úgy kértem: Kis fehér angyalom, imádkozzék értem!

Tudom imádkozik. Tudom, érzem, sejttem. Imája fogja fel a golyót felettem, Biztonságban vagyok, semmi bajom nincsen, Nehogy sirjon értem, drága kicsi kincsem!

(Bomba száll az éjben, Dörög, roppan, mordul. Csak egy kis önkentest taszit ki a sorból, A szívet kereste, azt morzsolta széjjel.

Letették a sirba ugyanazon éjjel...)

A harctérré.

Híszem megígertem. Nem aggodom, Drágam S köszönöm, hogy ott is, meg ott is gondolt rám. Imádkozom buzgon, feltett kicsi párom, És a viszontlátást szívzorongva várom.

Csak így kódhomályos, szürke alkonyatban Suhán sóhajtamom észak felé halkan, S szívemet a bánat könnyekkel takarja, De mégsem sírok, mert magam úgy akarja...

(Közleg az éjfé. Kihávan a lámpa, Az ablakhoz lép az álmodozó lámpa, Fölsikolt egyszerre, meginog, elszédül.

Kelet felől csillag futott le az égről...)

Gabry Ella.

— A 18 és 43—50 évesek összeírása.

A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a 18 és 43—50 éves népfelkelők jelentkezésre felhívandók és összeírandók. A sorozás idejének kitűzése iránt később történik intézkedés.

— Nem lesznek tankönyv-változások.

A különböző iskolák tanterületi minden év május havában kötelesek megállapítani a jövő tanévre szóló tankönyv-változásokat. A válás- és közoktatásügyi miniszter most elrendelte, hogy a tanterületiek az idén ne tartsák meg erre vonatkozó értekezletüket és további intézkedésig a tankönyvekben semmi változást ne tegyenek. Ennek oka részben az, hogy meg akarják kímélni a családokat az új könyvek beszerzésével járó kiadásoktól, részben pedig az, hogy a háboru okozta változások a jövő tankönyvekben nagy fontossággal fogják szerepelni.

— A hertelendyalvai haragok.

A régi legendás idők képei, a Gábor Aron ágyui kelnek életre egy hírbén. A torontalmegyei kis Hertelendyalva lakossága, a messze Bukovinából 32 évvel ezelőtt idetelepitett csángók, templomuknak három harangját felajánlották a hadseregnek, miként a hős harangöntő székeley községe 1848-ban levette a templom tornyából a harangokat és ágyukal öntött belől. A hadsegélyző hivatal felhívására, amelyben a nélkülözhető fémek kéri a közönségtől a hadsereg számára, a hazafias kis község lelkes lakossága egyfém hiányában nyolc métermázsas rezet kitévő harangjait ajánlotta föl s valószínűleg más érecekkel összeforvra fogják hirdetni az ellenségnek a magyar nép áldozatkészségét és dicsőségét.

— Kitiűntetések számokban.

A király április hóban katonáinknak összesen 1084 rendjelet és katonai érdemkeresztet, 1583 legfelsőbb elismerést (signum laudis-t), 668 egyéb érdemkeresztet és 6629 vitézségi érmet adományozott. A 6629 vitézségi érem következőképen oszlott meg a katonák között:

Arany vitézségi érem: Közös hadsereg 65, haditengerészet 6, osztrák honvéd 16, magyar honvéd 13.

Nagy ezüst vitézségi érem: Közös hadsereg 962, haditengerészet 8, osztrák honvéd 286, magyar honvéd 93.

Kis ezüst vitézségi érem: Közös hadsereg 2604, haditengerészet 31, osztrák honvéd 1019, magyar honvéd 373.

Bronz vitézségi érem: Közös hadsereg 650, haditengerészet 22, osztrák honvéd 311, magyar honvéd 170.

A Haza érdekei ellen vét, aki a pénzét paragon heverteti!

— **Megszűnt a postaforgalom Olaszországgal.** Olaszországgal a posta- és táviratforgalom teljesen megszűnt. Triestbe és az osztrák tengeremlékre, továbbá Tirolba és Trident kerületibe csomagot és pénzt nem lehet küldeni.

— **Nem lesz eisőosztály.** A magyar vasutakon legközelebb teljes demokráciát köszönt be. Az első osztályu vasuti kocsi járatását a háboru tartama alatt beszüntetik, a második osztályu kocsi berendezése pedig éppen olyan lesz, mint a harmadosztályuaké. Ezt a rendelkezést egészségügyi szempontok teszik szükségessé. Az eiső és másodosztályu kocsi szövet- és bőrhuzatu felécsene dezinficiálása mód felett nehéz, szinte lehetetlen s így ezek a kocsi vasútságos melegágyaivá váltak a ragályos betegségeknek. A másod- és harmadosztályu kocsi közt tehát csak árban lesz különbség.

— **Büntettek és vétségek Zalamegyében.** Az alispánnak most kiadott jelentése szerint a közérkölcök a január—márciusi negyedévben így festettek vármegyénkben: A csendőrség által hatóságok és hatósági közegek elleni erőszakért 3, szemérem elleni büntettek és vétségek miatt 5, rágalmazás és becsülétsértésért 17, ember élete elleni büntettek és vétségek miatt 6, testi sértésért 61, közegészség elleni büntettek és vétségekért 1, magánlak megsértésért 6, lopásért 317, rablás- és zsarolásért 8, sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés miatt 8, jogtalan elsajátításért 8, orgazdaság és bűnpártolás miatt 80, csalásért 3, más vagyonának megrongolásáért 17, gyújtogatásért 37, fegyveres erő elleni büntettek és vétségekért 12 egyén lett letartóztatva; különböző természetű kihágásokért pedig 681 terhelt lett az illetékes hatóságoknál fejeletve.

— **Van rézgálic.** A földmívelésügyi miniszterium tizezer métermázsas rézgálicot hozott Németországból, körülbelül hétézer métermázsát pedig a befűdön rekvirált. Ezt a mennyiséget most szétosztja azon gazdák között, kiknek még nincs rézgálicuk. A rézgálicot a törvényhatóság utján osztják ki a gazdáknak, különint 1 korona 60 filléret, melyhez még hozzájön a szállítás költsége. A miniszter már közölte Zalamegyével, hogy mennyit bocsáthat a megye rendelkezésére. Akinék tehát rézgálicra van szüksége, az forduljon a vármegye alispánjához.

— **Családi dráma.** Erlich Ferenc kiskeszthelyi lakos, kemencecsináló gyanuba vette a feleségét, hogy az megcsalja. A házaspár között emiatt a minap hangos szóváltás támadt. A veszekedés hevében Erlich egy husvágó bárdal az asszony fejét össze-vissza vágdalta. Erlichné most halálán van. Erlich önként jelentkezett a csendőrségen, hol letartóztatták.

— **Hogyan küzd a zalai baka.** Egy zalai bakáról írja egyik kuszas tiszt ismerősnök:

Rohamra mentek a legények. A zalai honvéd, hatalmas szál magyar, megfordította a puskáját, hogy több erje legyen. Szembe került vele egy nyápic muszka.

— Eredj innep, nyavalyás, téged még nem bántlak!

Amott jött feléje egy jól megtermett tatár katoná.

— Ez jó lesz, — mondja és ütésre emelte a puskatust.

A muszka azonban lassan csinálja a dolgot. — Üss már muszka, mert én ütök!

A muszka üt, a honvéd fölfogja az ütést és olyat vág a muszka fejére, hogy szétloccsan az agyvejtéje.

— No látod muszka, így kell verkedni!

— **Az állomáson.** Bucszuk egy legény az édesanyjától.

— Osztán hazagyűssz-e Jancsikám? — sirja a jó asszony.

— Kedves édesanyám, hogy haza-e, azt nem tudom; de azt tudom, hogy nem megy az se haza, aki engem nem ereszt...

— **A Vasárnapi Újság** május 23-iki pünkösdi száma megkezdte a nagy galiciai diadalunkra vonatkozó képek közzését — erről majd a következő számokban szenzációs képek lesznek. Egy igen érdekes csoportja a kepeknek a magyar honvédszárak hősiességét mutatja be az északi harctéren, — közte Korbuly főhadnagy híres csapatát, amely oly fényes sikerrel portyázott az oroszok harcvalona mögött. A többi képe is mind a harctér érdekességeit mutatják be. Szepirodalmi olvasmányok: Szemere György és Strug Andras regényei, Szőlősi Zsigmond tárcája, cikk Macchiavelliről. Egyéb közlemények: képek a Lusitaniáról, a háboru napjai s a rendes he-rovatos: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálözös stb. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedevece öt korona, „Világkronika”-val együtt hat korona. Meg-

rendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Buda-pest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

— **Vaj- és hucsomagoló papír** úgy ivenkint, mint nagyobb mennyiségben olcsó áron kapható Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Alsólendván.

Szerkesztői üzenetek.

Bj. Szepezd. A tudósítást vasárnap kaptuk meg, amikor lapunk már készen volt. Kerjük a jövőben a tudósításokat legkésőbb penteken feladni.

Helybeli úrilány. Gyoni Géza sebesületlenül esett fogságba. Már több ízben írt Oroszországból

(SISAL)

„Manilla” kévekötőzsinég aratógéphez

ELSŐRANGU MINŐSÉG 100 kilogrammonként cca 2 kg.-os gombolyagokban 280.— korona.
MÁSODRANGU MINŐSÉG 100 kilogrammonként 12—30 kg.-os gombolyagokban 250.— korona.

KÉVEKÖTÉL

MANILLA kender zsinorból saját csillkos 1000 darab . . . 18.— kor.
Ugyanaz facsatos . . . 20.— kor.

KÉVEKÖTÉL juttafonából

facsatos 1000 drb., 140 hosszal, 15 kg. súlyban 24.— kor.

Mintával készséggel szolgát: 10—3

SINGER MÓR W. ÖZV. ÉS FIA

kender- és juttaruk, gabonás és szalmazsak, pakróok és mindennemű gazdasági kötevények, linoleum gyári raktára. Perzsa-szönyegek behozatala. Levélbeli megkeresésre megfelelő váasz-tal árajánlattal küld.

GYŐR, Dr. Kovács Pál-utca (Tejfeles-utca) 1.

Steckenperd-

liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen aJElbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő széplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való felülmúlhatatlanságáért. — Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ugyeljen nyomatékosan a Steckenperd védőjegyre és a creg helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban; drogeriákban, illatszertüzekben stb. 40—27 Hasonlóképpen kitéző Bergmann Manera liliumkrémje (80 fillér egy tubus). Kitéző szer női kezék gondozására.

Egy óra reklámképpen!

Aki ingyen akar egy órát, még hozzá elegáns precíziós órát urak vagy hölgyek részére választás szerint, írjon azonnal e címre **Uhrenhaus Fr. SCHMIDT** Prag, Weinberge.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella három fenyővel

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és görcsös köhögés ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván **Fuss F. Nandor** gyógyszerárában.

*—92

Vendéglősök figyelmébe

: ajánlom, : **SZÉNSAV** bármikor : kapható. :
hogyanálam

Mayer Ödön Alsólendva, Főút

VIZSGALAPOK

magyar, német és nyelvtan vonalzással, finom papírosan 100 darabonként 1 koronára 60 fillérért kaphatók Balkányi Ernő üzletében Alsólendván.

Csomagoláshoz ajánlok olcsó árban

tiszta ujságpapírt

bármily mennyiségben. **BALKÁNYI ERNŐ** Alsólendva.

A világháború legérdekesebb olvasmányai!

Az Osztrák-Magyar VÖRÖS KÖNYV

Diplomáciai akták a világháború előzményeiről. Ára a vaskos kötetnek 1 kor.

A német fehérekönyv

Első rész. Ára 40 fillér.

Az angol kékkönyv

Az első rész ára 40 fillér, a második rész ára 60 fillér.

Az orosz narancssárga könyv

Tartalmazza a július--augusztusi okiratokat. Ára 40 fill.

A belga szürkekönyv

A füzet ára . . . 40 fillér.

Rossz üzlet a háború

Norman Angell szenzációs könyve. Ára 1 kor. 60 fill.

A cár birodalma

A könyv ára térképpel 40 fill.

Törökország és Egyiptom

Irta: Heinrich Cunow. A térképpel illusztrált könyv 40 fill.

Az angol világbirodalom

Irta: Kuntfi Zsigmond. Anglia térképével. Ára 60 fillér.

Kapható és megrendelhető

Balkányi Ernő

könyvkereskedésében

Alsólendva, Főútca.

A Magyar Állam által kibocsátandó

HADI KÖLCSÖN

hivatalos jegyzési helye

az Alsólendvai Takarékpénztár.

Előfizetőknek
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőknek
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BLAU SANDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfösáru- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-dívat cikkekben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMENYI JÁNOS babsütő és mezéskalacos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPÓT norinbergi-, diszmű-, üveg-, porcelán-, vegyesáru- és csemegekereskedése.

Öz. FARAGO ISTVANNÉ borbély- és fodrász.

FEHER ANTAL köröm- és kocsikovács.

FUCHS JÁNOS borbély- és fodrász, Főut.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GROSZ FERENC bérkocsi-vállalata. Kényelmes bérkocsi mindenkor rendelkezésre áll.

GONCZ GÁBOR pékmester

Öz. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

HEGEDICS ISTVÁN eszmadia.

HEGEDÜS SÁNDOR butor- és épület-asztalos. Kész butorok és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DAVID szállítási (spediteur) vállalata

LEVÁSICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN óras és ékszerész. Nagy raktár china-üzüst árukban.

Elvállalja vasgyűrűk arannyal való bérelését.

MAURER FERENC szobafestő és mázoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gáz-, asági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

NÉMETH PÁL épület- és géplakatos.

NÉMETH ERNŐ borbélyüzlete Főut, Beek-f. házban

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-árúda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

„SCHRANTZ-ÁRUHAZ” (Alsólendva, Templom-tér, dr. Filkor-féle ház) legolcsóbb bevásárlási forrás rőfös-, rövid- és divatáru-cikkekben.

REICHENFELD LAJOS mészáros és hentes, Főut

SIPOS DANIEL elsőrendű uriszabó (Főut).

SIMONKA JÁNOS szíjgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerékpárok javítását.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

SCHÖN JENŐ vegyesáru- és borkereskedése a vasuti állomás átelében.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTENYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sirkőraktár, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyenelad fas és zöld szőlőoltványokat a legjobb bor- és csemege-fajokban

WORTMAN BENŐ rőfös- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSOHN HENRIK központi kavés.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszafalu.

BUKOVECZ PÉTER kereskedő Kebelesztmárton

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédrés.

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JOZSEF vendéglős Lendvasárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédics.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCH MANÓ vendéglős Rédics.

FRIEDRICH JÓZSEF gabonakereskedő Belatinc

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GAAL SÁNDOR molnár Rédics.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVATH MÁRTON bádogsmester Belatinc.

HERZFELD MÓR kereskedő Celddömök.

HERZ MÓR kereskedő Velemér (Vasm.)

JERICS IVAN ácsmester és kutszivattyu-berendezési vállalkozó Murahely.

Öz. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszafalu.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Göntérháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mész-, cement- és deszka-nagykereskedés, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédics

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendvahosszafalu.

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVENYÁK VINCE borbély Lendvasárhely

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvasárhely.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszzerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztmárton

NÉMETH ISTVÁN cseresep-m. és tetőfedő Resznek

POLLAK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

PFANCELTER KÁROLY a „Vigadó” bérlője Igló.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksan.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCSCICS ISTVÁN vendéglős Siófok

SPIEGEL ADOLF vendéglős Völgyifalu.

SBÜL KAROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPÓT butorkereskedő Varasd.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjánfalva.

SALAMON JÁNOS molnár Lovaszi.

SZABO FERENC cipész Lendvasárhely.

SZOCSAK LAJOS cipész Csesztreg

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek.

STIMECZ ANTAL kereskedő Felsőszemenye.

TURNAUER BLA kereskedő és vendéglős Murarev

TÓKA LAJOS műmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

TIRÁSZI JÁNOS vendéglős Lendvajakabfa.

„VADÁSZKÜRT” nagyszálloda Budapest.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvasárhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Ujpest.

WOLFARTH LAJOS mérnök Muraszombat

WEISZENSTERN IGNÁC vendéglős Bántornya.

WEINSTINGL JAKAB gőzmalma Göntérháza.

Az olasz háboru térképe

Ára 1 korona

Tartalmazza az összes helységeket, folyókat, hegyeket, erődítéseket stb.

Kapható:

Balkányi Ernő üzletében

Alsólendván.

Gyönyörű illusztrációk!

Érdekfeszítő olvasmányok!

Mesésen olcsó árért!

A most folyó világháborúnak való-sággal szenzációját képezi a a folyóirat, mely 32 oldal terjedelemben, gyönyörű illusztrációkkal

A Világháboru Képes Krónikája

cimmal jelenik meg. Minden füzet-hez Jókának a „Jövő század regénye” c. művéből egy iv van csatolva, azonkívül műmellékletek.

24 fillér

A füzetek hetenkint egyszer jelennek meg!

Egy-egy füzet ára csak 24 fillér!

24 fillér

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.

Nyomatott Balkányi Ernő könyvnyomdájában Alsólendván